

6.2 PRÁVNÍ RÁMEC ODPOVĚDNOSTI VE SPORTU

V průběhu textu této kapitoly je uvedena celá obecných a speciálních zákonů, vyhlášek a nařízení, která zasahují i do oblasti sportu. V této kapitole jsou uvedeny předpisy **nejdůležitější** vztahující se k odpovědnosti.

Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník (ObčZ)

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce (ZP)

Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených MŠMT, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí.

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (TrZ)

Zákon o specifických zdravotních službách č. 373/2011 Sb., § 51 Posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělávání, k tělesné výchově a sportu

Vyhláška MZ 391/2013 Sb. o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu

Směrnice MZ o péči při provádění tělesné výchovy, sportu a branně sportovní činnosti z roku 1981

Metodický pokyn MŠMT účinný od 1. 1. 2006 **k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních**

Metodický pokyn MŠMT účinný od 1. 1. 2007 **k zabezpečování provozu a údržby ve sportovních zařízeních**, na dětských hřištích a v tělocvičnách

Metodika k náhradě nemajetkové újmy na zdraví (bolest a ztížení společenského uplatnění podle § 2958 občanského zákoníku). Dostupná z www.nsoud.cz.

Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník (ObčZ)

<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89#cast4>

ODPOVĚDNOST = PREVENCE §§ 2900 a násl.

Každému z nás a to ať ji jako osobě fyzické (FO) pedagogům, trenérům a cvičitelům nebo osobě právnické (PO), tedy i sportovním spolkům, ObčZ ve svém **§ 2900 preventivně ukládá povinnost**, aby svoji činnost vykonával tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, životě nebo majetku třetích osob: *„Vyžadují-li to okolnosti případu nebo zvyklosti soukromého života, je každý povinen počínat si při svém konání tak, aby nedošlo k nedůvodné újmě na svobodě, životě, zdraví nebo na vlastnictví jiného“*.

Do účinnosti platného ObčZ (1. 1. 2014) toto upravoval § 415 starého ObčZ. V porovnání s předchozím stavem ponechává ObčZ úpravu odpovědnosti za škodu do značné míry zachovánu.

V rámci prevence zavádí § 2901 povinnost **zakročit na ochranu jiného i tomu, kdo má možnost hrozící újmu odvrátit**. Pro porušení zákonné povinnosti je počítáno s domněnkou nedbalosti, konkrétně § 2091 a následující, odlišná úroveň se dokazuje.

Zavádí se i přísnější režim pro toho, kdo dává najevo **zvláštní znalosti, dovednosti nebo pečlivost**, či zaváže-li se k takovéto činnosti a neuplatní-li toho, má se za to, že jedná nedbale.

V **§ 2910** ObčZ se stanoví, že: *„Škůdce, který vlastním zaviněním poruší povinnost stanovenou zákonem a zasáhne tak do absolutního práva poškozeného, nahradí poškozenému, co tím způsobil.“*

Pro sport je však další důležité ustanovení ObčZ. Principy a východiska navrhované úpravy závazků z deliktů se o sportovní činnosti nezmiňovaly, v rámci generální prevence byla zdůrazněna zásada *neminem laedere*, [22] o kterou se dosavadní česká soudní praxe

civilní odpovědnost sportovců za sportovní úrazy opírala. Nepřekvapilo proto, že ani paragrafové znění nového občanského zákoníku z roku 2012, účinného od 1. ledna 2014, se o sportovní činnosti ve vztahu k odpovědnosti nezmiňovalo. Nicméně podle § 5 odst. 1 občanského zákoníku platí, že *„kdo se veřejně nebo ve styku s jinou osobou přihlásí k odbornému výkonu jako příslušník určitého povolání nebo stavu, dává tím najevo, že je s to jednat se znalostí a pečlivostí, která je s jeho povoláním nebo stavem spojena. Jedná-li bez této odborné péče, jde to k jeho tíži.“*

Důvodová zpráva k zákoníku pak výslovně uvádí, že **toto ustanovení je aplikovatelné i na sportovce.**

Takto ObčZ uvádí dva typy odpovědnosti za škodu:

První, kdy škůdce zasáhne do absolutních práv poškozeného – v takovém případě má povinnost vždy nahradit, co tím způsobil.

Druhou, kdy škůdce zasáhl do jiných práv poškozeného zaviněným porušením zákonné povinnosti stanovené na ochranu takového práva.

NÁHRADA ŠKODY = MAJETKOVÉ A NEMAJETKOVÉ ÚJMY §§ 2894 – 2971

Nově se v ObčZ od roku 2014 upravuje způsob náhrady škody. Nejdříve se podle § 2951 škoda nahrazuje uvedením **do předešlého stavu** a až **poté náhradou v penězích**. Velkou změnu představuje § 2955, který umožňuje soudu určit **výši náhrady škody**, nelze-li tak jinak přesně určit. (viz 1.4.9 Metodika NS ČR k náhradě nemajetkové újmy na zdraví)

ObčZ nově § 2960 přísněji upravuje i **režim náhrady škody**, kdy škůdce hradí i **účelně vynaložené náklady** spojené s péčí o domácnost poškozeného. Možné je i stanovení zálohy. ObčZ dále rozeznává i další **zvláštní druhy odpovědnosti** za škodu. Jedná se například o škodu způsobenou **zvířetem** §§ 2933 – 2935, škodu způsobenou **věcí** §§ 2936 – 2938 nebo, škodu způsobenou **informací nebo radou** podle § 2950: *„Kdo se hlásí jako příslušník určitého stavu nebo povolání k odbornému výkonu nebo jinak vystupuje jako odborník, nahradí škodu, způsobil-li ji neúplnou nebo nesprávnou informací nebo škodlivou radou za odměnu v návaznosti svého vědění nebo dovednosti. Jinak se hradí jen škoda, kterou někdo informací nebo radou způsobil vědomě.“*

Náhrada za újmu na zdraví a odškodnění pozůstalým = zrušení tabulek! Podrobně v kapitole 1.4.9

ObčZ již žádné **tabulky neobsahuje** a **neomezuje soudce** v tom, aby určil spravedlivou náhradu po zohlednění veškerých okolností případu. Po přijetí návrhu tedy soudy **přestanou vycházet z příliš nízkých částek určených vyhláškou**.

Navíc budou soudy moci lépe přizpůsobit **výši náhrady relevantním okolnostem** a rozlišovat např. zda k amputaci končetiny došlo u vědce, anebo talentovaného sportovce; zda pozůstalý manžel, který má být odškodněn, s manželkou již nežil patnáct let, anebo s ní naopak měl velmi blízký celoživotní vztah apod.

Porušení zákonné povinnosti má jiné důsledky než porušení povinnosti smluvní. Při porušení povinnosti stanovené **zákonem** se totiž u škůdce již rovnou předpokládá **zavinění** (ve formě nedbalosti; úmysl je i tak třeba prokázat), jakožto jeden z předpokladů pro nárok na náhradu škody.

Škůdce se může **vyvinít**, prokáže-li, že **vynaložil veškerou péči** dle výše uvedených kritérií pečlivosti, tj. hlediska průměrného člověka nebo odborníka.

Naopak **úprava smluvní odpovědnosti** za škodu se odklonila od konceptu odpovědnosti za zavinění a přiklonila se k **odpovědnosti za výsledek** s velmi omezenými možnostmi liberace. Při porušení povinnosti stanovené **smlouvou** tak **nahradí škůdce škodu bez ohledu na své zavinění** (tzn., že se nemůže zprostit viny pouze prokázáním, že vynaložil takovou pečlivost, jakou lze od něj důvodně očekávat)

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce (ZP)

<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-262#cast13>

Základní povinnosti zaměstnanců vyplývajících z pracovního poměru nebo dohod konaných mimo pracovní poměr a **zvláštní povinnosti některých zaměstnanců**.

§ 301 Zaměstnanci jsou povinni:

- a) pracovat řádně podle svých sil, znalostí a schopností, **plnit pokyny nadřízených** vydané v **souladu s právními předpisy** a spolupracovat s ostatními zaměstnanci,
- b) využívat pracovní dobu a výrobní prostředky k vykonávání svěřených prací, **plnit kvalitně a včas pracovní úkoly**,
- c) **dodržovat právní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané; dodržovat ostatní předpisy vztahující se k práci jimi vykonávané, pokud s nimi byli řádně seznámeni**,
- d) řádně hospodařit s prostředky svěřenými jim zaměstnavatelem a střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele.

Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených MŠMT, krajem, obcí nebo svazkem obcí

<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2007-263>

Katalog základních zákonných povinností pedagogických pracovníků aplikovatelný např. na počínání na školním výletě je pak v obecné rovině mimo prevenční povinnosti dle ObčZ vymezen v **§ 301 zák. č. 262/2006 Sb., zákoníku práce** ve spojení s **vyhláškou č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených MŠMT, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí** (dále jen „vyhláška“).

Vyhláška ve svém **§ 6 odst. 4 stanoví**, že: „*Pedagogický pracovník vykonává **podle pokynů ředitele dohled i mimo školu a školské zařízení**, zejména při kurzech, exkurzích a jiných činnostech vyplývajících ze školních vzdělávacích programů nebo **učebních dokumentů**, při účasti na soutěžích, přehlídkách, popřípadě při jejich přípravě a na jiných akcích organizovaných školou nebo školským zařízením*“.

Konkretizace povinností pedagogických pracovníků je pak věci **vnitřních směrnic dané školy** a především pokynů ředitele.

Odpovědnost za porušení výše uvedených norem je konstruována jako **odpovědnost subjektivní**, k jejímu vzniku bude tedy nutné mimo zásahu do absolutního práva (zdraví), vzniku škody a příčinné souvislosti prokázat **zavinění škůdce**. To je možné zejména v případě **nedůsledného dodržování pokynů ředitele** školy stran bezpečnosti na školní akci či **nedostatečný dohled** nad počínáním studentů, které však může mít za následek vznik škody (úrazu).

Každý případ je však nutné posuzovat **individuálně s ohledem jak na kvalifikaci** a praxi odpovědné osoby, tak na chování poškozeného a objektivní okolnosti mající vliv na vznik škody.

Při prokázání zaviněného vzniku škody na zdraví pak bude pedagog (škůdce) povinen k **náhradě škody**, jejíž výše bude stanovena dle metodiky k náhradě nemajetkové újmy na zdraví (bolest a ztížení společenského uplatnění podle § 2958 občanského zákoníku).[

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (TrZ)

<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40#cast1>

Trestněprávní odpovědnost §§ 12 a následující. Podrobně v **kapitole 6.3**

Zákon o specifických zdravotních službách č. 373/2011 Sb., (výťah ze zákona č.373/2011 Sb., jehož účinnost nastala dnem 1. 4. 2012)

<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-373#hlava4>

§ 51 Posuzování zdravotní způsobilosti ke vzdělávání, k tělesné výchově a sportu

(1) Zdravotní způsobilost ke vzdělávání posuzuje a lékařský posudek o zdravotní způsobilosti vydává registrující poskytovatel. Posuzujícím lékařem je **lékař se způsobilostí v oboru praktický lékař pro děti a dorost** nebo v oboru **všeobecné praktické lékařství**, pokud tento zákon nebo jiný právní předpis nestanoví jinak.

(2) Jestliže se praktické vyučování nebo praktická příprava uskutečňuje

a) **na pracovištích právnických nebo fyzických osob**, vydává lékařský posudek o zdravotní způsobilosti osoby připravující se na povolání před jejím zařazením na praktické vyučování nebo praktickou přípravu a v jejich průběhu **poskytovatel pracovně lékařských služeb této osoby**,

b) **pouze ve škole nebo školském zařízení**, vydává lékařský posudek o zdravotní způsobilosti osoby připravující se na povolání před jejím zařazením na praktické vyučování a v jeho průběhu poskytovatel **pracovně lékařských služeb školy**,

c) na pracovištích osob uvedených v písmenu a) a ve škole nebo školském zařízení, vydává lékařský posudek o zdravotní způsobilosti osoby připravující se na povolání před jejím zařazením na praktické vyučování nebo praktickou přípravu a v jeho průběhu poskytovatel **pracovně lékařských služeb osob uvedených v písmenu a)**.

(3) Zdravotní způsobilost k

a) **tělesné výchově** v rámci vzdělávacích programů a uvolnění z vyučování v předmětu tělesná výchova a **ke sportu** pro všechny posuzuje a lékařský posudek vydává **registrující poskytovatel**,

b) **výkonnostnímu sportu** v organizovaných sportovních soutěžích posuzuje a lékařský posudek vydává **registrující poskytovatel** nebo **poskytovatel v oboru tělovýchovné lékařství**,

c) **vrcholovému sportu**, ke sportovní **reprezentaci státu** a její přípravě posuzuje a lékařský posudek vydává poskytovatel v oboru **tělovýchovné lékařství**; vrcholovým sportem pro účely

tohoto zákona se rozumí oblast sportu, která zahrnuje státní sportovní reprezentaci a přípravu talentovaných sportovců k této reprezentaci, kterými jsou členové resortních sportovních center nebo sportovních center mládeže a obdobných zařízení pro přípravu sportovců,

d) **vzdělávání ve školách se zaměřením na sport** a tělesnou výchovu a v průběhu výuky posuzuje a lékařský posudek vydává **poskytovatel v oboru tělovýchovné lékařství**.

(4) **Právnícká osoba** vykonávající činnost školy nebo školského zařízení, kde se uskutečňuje vzdělávání, jehož součástí je praktické vyučování nebo praktická příprava, **hradí posuzování zdravotní způsobilosti žáků střední školy nebo studentů vyšší odborné školy, včetně lékařských prohlídek.**

§ 52 Prováděcí právní předpis stanoví

a) postupy při zajišťování lékařských prohlídek, **druhy, četnost a obsah** lékařských prohlídek nezbytných pro zjištění zdravotního stavu posuzované osoby a posuzování zdravotní způsobilosti včetně rozsahu odborných vyšetření,

b) **seznam nemocí, stavů nebo vad**, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k vzdělávání nebo v průběhu vzdělávání, ke sportu, tělesné výchově nebo jiné činnosti,

c) náležitosti lékařského posudku ve vztahu k posuzované činnosti.

Vyhláška MZ č. 391/2013 Sb. o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2013-391>

Od 1. 4. 2012 je účinný zákon č. **373/2011 Sb.** o specifických zdravotních službách, který mj. ve svém **§ 51** vymezil, **který poskytovatel** zdravotní služby (odbornosti) je příslušný k posuzování tzv. zdravotní způsobilosti:

- a) pro účely **výuky v předmětu tělesná výchova**, včetně uvolnění z této výuky,
- b) pro účely **výkonnostního sportu** v organizovaných sportovních soutěžích,
- c) pro účely **vrcholového sportu a ke sportovní reprezentaci**,
- d) pro účely **vzdělávání ve školách zaměřených na sport a tělesnou výchovu**,

když k tomu bylo MZd ČR (zákonem) **zmocněno vydat prováděcí právní předpisy** (vyhlášky). To se stalo až **25. 11. 2013**, kdy byla editována vyhláška č.391/2013 Sb. o zdravotní způsobilosti k tělesné výchově a sportu **s účinností od 31. 12. 2013** (tato vyhláška ruší např. soubor tří směrnic či výnosů z let před rokem 1990)

1. Vyhláška reguluje především **druhy, četnost a obsah lékařských prohlídek** zájemců o sport, které definuje (zejména pro všechny formy organizovaného sportu a TV) v triádě:

- a) **vstupní prohlídka** = vždy před prvním vstupem do systému organizovaného sportu
- b) **pravidelná lékařská prohlídka** = závazná pro všechny formy organizovaného sportu (s platností na 1 rok)
- c) **mimořádná lékařská prohlídka** = vždy v případě změny zdravotního stavu nebo po úrazu

Vyhláška dále připouští tzv. **jednorázovou lékařskou prohlídku** jak pro organizovaný, tak pro neorganizovaný sport, není-li zjevně soutěžní či dokonce vrcholový!

2. Pro registrované poskytovatele zdravotní služby (ať tzv. všeobecně-**praktické**, anebo tzv. **specifické** z oblasti tělovýchovného lékařství), resp. pro jejich odborný postup pro zjišťování zdravotního stavu (pojištěnce = pacienta, přesněji **zájemce o sport**), přináší vyhláška **2 přílohy**, a to:

- a) **příloha č. 1** = Soubor **5 okruhů** tzv. "**zdravotně náročných sportovních disciplín**",
- b) **příloha č. 2** = Soubor **12 okruhů** s celkem **66 nemocí**, vadami či jinými stavy, které **vylučují** nebo **omezují** zdravotní způsobilost ke sportu nebo tělesné výchově.

A) Každému z nás, tedy i **sportovnímu spolku**, i nový občanský zákon č.89/2012 Sb. ve svém § 2900 preventivně ukládá povinnost, aby svoji **činnost vykonával tak, aby nedocházelo ke škodám na zdraví, životě nebo majetku** (třetích osob). Dále pak, i na spolek, který, **byť i se souhlasem rodičů**, do svého sportovního programu zahrnuje jimi "**krátkodobě svěřenou nezletilou mládež**", dopadá odpovědnost (**za výkon dohledu**) - nehledíc na další speciální odpovědnost za "vlastní provoz" (stav sportovního zařízení, náradí apod.).

V těchto souvislostech je **základním předpokladem vstupu do "organizovaného sportu"** zjištění = posouzení **osobní zdravotní způsobilosti**, a to také ve vazbě na **očekávanou zátěž** nejen zvolené **sportovní disciplíny**, ale i jejího (výkonnostního) **stupně** provozování.

I když povinnost = odpovědnost o zjištění stavu zdravotní způsobilosti **primárně dopadá na zájemce** o "jím zvolený soukromě organizovaný sport", tak "provozovatel = pořadatel" **soukromě organizovaného sportu** (klub / svaz) **není tím nijak zbaven** svoji odpovědnosti se (kontrolně) přesvědčit, že zdravotní způsobilost zájemce (sportovce) byla odborně pro tento účel potvrzena příslušným zdravotním zařízením / poskytovatelem zdravotní služby.

V "**soutěžním sportu**" je tato záležitost zpravidla stanovena jako podmínka **soutěžního / svazového řádu**, a to v povinnosti (sportovce, resp. jeho klubu) **předkládat** časově platné lékařské potvrzení o zdravotní prohlídce, **bez které není sportovec rozhodčím připuštěn** do hry / utkání / soutěže / turnaje.

V "**mimo soutěžním prostředí**", tedy zejména výlučně na úrovni **klubové přípravy**, soustředění, tréninku **není vždy této problematice věnována náležitá pozornost**, ač zde také dochází – zpravidla dokonce - **k větší zdravotní zátěži** sportovce, která by měla také plně korespondovat "odborně ověřené jeho zdravotní způsobilosti" (statisticky zde také dochází při přípravě **k větší "úrazovosti"**, než v samotné soutěži) .

B) Státem organizované a "uložené" (tedy také plně nebo zčásti hrazené z veřejného zdravotního pojištění) **časové - periodické preventivní zdravotní "prohlídky" dětí, mládeže a dospělých** ve smyslu § 29, odst. 5 zákona č.48/1997 Sb. (s bližším vymezením ve vyhlášce), mají za cíl toliko "**včas zjistit případné ohrožení zdraví** a tak stanovit následný léčebný režim" - nejsou tedy zjištěním zdravotní způsobilosti pro sport, byť jsou v některých klubech mylně "akceptovány" jako "spolehlivý" doklad pro účast v tzv. rekreačních formách sportu (dokonce i v některých školách pro "účast žactva v předmětu tělesná výchova").

I když zákon č.115/2001 Sb. o podpoře sportu definuje "všechny formy sportu" jako "**veřejně prospěšnou činnost**", tak ověření zdravotní způsobilosti pro sport (nyní v expozici zcela nové vyhlášky č.391/2013 Sb.) - bohužel - jest v expozici **§ 15, odst. 14 zákona č.48/1997 Sb.** o

veřejném zdravotním pojištění vyjádřením "jen" osobního zájmu či žádosti, které nesměruje "k zachování nebo ke zlepšení zdravotního stavu", a proto musí být **plně hrazeno pojištěncem**, resp. zájemcem o sport, tedy **bez účasti veřejného zdravotního pojištění!**

C) Pro úplnost se dodává, že s účinností od 1. 1. 2014 byla také **novelizována** (pod č.422/2013 Sb.) **vyhláška č.106/2001 Sb.** o "hygienických požadavcích na zotavovací akce pro děti", a to i potud, že do ní byl vložen (jaksi "konkurenčně" ke znění vyhlášky č.391/2013 Sb.) "Vzor posudku o zdravotní způsobilosti dítěte k účasti na zotavovací akci a škole v přírodě". **Bez komentáře...**

Za toto **jedinečné praktické srovnání** patří dík nejlepšímu právníkovi v oblasti sportu a práva panu JUDr. Alexandru Vachtovi z PTU Praha.

Metodický pokyn MŠMT účinný od 1. 1. 2006 k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních

<http://www.msmt.cz/sport/metodicky-pokyn-k-zajisteni-bezpecnosti-a-ochrany-zdravi>

Metodický odkaz MŠMT

MŠMT zpracovalo **na základě požadavku ředitelů** škol a školských zařízení, kteří po zrušení předešlého metodického pokynu požadovali vytvoření nové úpravy, metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT.

MŠMT doporučuje ředitelům a zřizovatelům ostatních škol a školských zařízení, aby metodického pokynu využili **při tvorbě vlastních předpisů** k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Tento pokyn byl sestavován právě s ohledem na možnou **aplikaci mimo rámec přímo řízených organizací**, a proto jej podpůrně mohou užívat i ostatní školy zapsané do školského rejstříku a **poskytovatelé služeb souvisejících se vzdáváním a výchovou**.

Poznámka autora přednášky

Tento MP **není nijak závazný pro nositele soukromě organizovaného sportu** (tedy kluby x svazy), ale může být pro ně **inspirací pro určení vlastních pravidel zdravotní prevence** pro jimi organizovaný sport a pro všechny věkové kategorie, nejen pro děti a mládež.

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy

Výtah důležitých ustanovení z Metodického pokynu:

Cílem metodického pokynu je **zdůraznit klíčová ustanovení těchto předpisů a doporučit způsob postupu při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při výchově a vzdělávání dětí, žáků a studentů** (dále jen "žák") ve školách a školských zařízeních.

Čl. 1 Předmět a rozsah úpravy

(1) Tento metodický pokyn stanoví **postupy** vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ve školách a školských zařízeních (dále jen "škola").

Čl. 2 Předcházení rizikům

(1) **Školy zajišťují** bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a výchově. Zároveň **přihlíží k věku žáků, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu**.

(4) Ředitel školy vydá **školní řád**;

Čl. 3 Povinnosti žáků

Žáci jsou **povinni** na úseku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zejména

- a) **dodržovat školní a vnitřní řád a předpisy a pokyny školy** k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni,
- b) **plnit pokyny zaměstnanců škol** vydané v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.

Čl. 5 Zdravotní předpoklady

(1) Školy se řídí ustanoveními **zvláštních předpisů**, jež se týkají zjišťování zdravotního stavu žáků a jejich zdravotní způsobilosti pro příslušný obor vzdělání.

(3) **Zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci** jsou povinni **informovat školu o změně zdravotní způsobilosti**, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání nebo na účast na akcích podle odstavce 2.

(4) **Změny zdravotního stavu**, ke kterým dojde v průběhu vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a které mohou mít vliv na zapojení žáka do prováděných činností, **oznamují žáci okamžitě příslušnému pedagogickému pracovníkovi**.

Čl. 9 Poučení žáků

(1) Škola zajistí, aby žáci byli **poučeni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti** při všech činnostech, jichž se účastní při vzdělávání nebo v přímé souvislosti s ním.

(2) Dokladem o provedeném poučení je **záznam poučení** (např.: v třídní knize), přílohou je osnova poučení.

Čl. 10 Dozor nad žáky

(1) Školy jsou povinny vykonávat podle zvláštních předpisů nad nezletilými žáky **náležitý dohled**.

Čl. 13 Tělesná výchova

Při výuce tělesné výchovy dodržuje škola platné rámcové vzdělávací programy a didaktické zásady. **Bezpečnost žáků při tělesné výchově zajišťuje pedagogický pracovník po celou dobu vyučování.**

Čl. 14 Výuka plavání

Čl. 15 Lyžařský výcvik

Čl. 16 Sportovně turistické kurzy

Čl. 17 Koupání

Čl. 18 Bruslení

Čl. 19 Bezpečnost žáků při soutěžích a přehlídkách

Čl. 21 Úrazy žáků

Čl. 22 Evidence úrazů žáků

Čl. 23 Statistické zjišťování školní úrazovosti se provádí podle zvláštních předpisů. 41)

Čl. 24 Odpovědnost za škodu při úrazech žáků

Čl. 25 Sledování úrazovosti žáků

Tento pokyn nabývá účinnosti dne 1. ledna 2006.

JUDr. Petra Buzková, v. r. ministryně

1) Pokud jde o pojem "**dohled**" (užívaný občanským zákoníkem a zákonem č. 561/2004 Sb.) a pojem "**dozor**" (užívaný pracovním řádem), je nutné uvést, že pojem "**dohled**" je **obecným**

zákonným pojmem, zatímco pojem "**dozor**" je **pojmem užívaným pouze v oblasti školství**. Z hlediska praktického i právního však v těchto pojmech **není žádný rozdíl** (viz právní výklady MŠMT).

Směrnice MZ O péči o zdraví při provádění tělesné výchovy, sportu a branné sportovní činnosti ze dne 28. 2. 1981

<http://www.epravo.cz/vyhledavani-aspi/?Id=34984&Section=1&IdPara=1&ParaC=2>

Ministerstvo zdravotnictví ČSR stanoví podle § 70 odst. 1 písm. c) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu:

§ 1 Organizace péče o zdraví při provádění tělesné výchovy, sportu a branně sportovní činnosti

(1) Podle těchto směrnic se **poskytuje péče o zdraví při provádění tělesné výchovy, sportu a branně sportovní činnosti**, a to při jejich **masovém** rozvoji a v oblasti základního, **specializovaného i vrcholového sportovního tréninku a závodění a státní reprezentace** (dále jen "zdravotní péče").

(3) Zdravotní péči poskytují:

- a) **obvodní lékaři** územní a závodní, obvodní dětské lékaři a lékaři dorostového oddělení nemocnic s poliklinikou;
- b) **tělovýchovně lékařská oddělení** nemocnic s poliklinikou II. typu a III. typu
- f) **zdravotnická pracoviště** orgánů a organizací zúčastněných **na provádění tělesné výchovy a sportu**.

Metodika NS ČR k náhradě nemajetkové újmy na zdraví

(bolest a ztížení společenského uplatnění podle § 2958 občanského zákoníku). Metodiku vzalo občanskoprávní a obchodní kolegium dne **12. 3. 2014** na vědomí. www.nsoud.cz

Ustanovení § 2958 ObčZ je vystavěno na zásadě **plného odčinění nemajetkových újem** na zdraví, resp. na určení **výše náhrady** podle zásady slušnosti; v souvislosti s tím byla k 1. 1. 2014 **zrušena vyhláška č. 440/2001 Sb.**, o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění.

Spravedlivý a rozumný výklad takové úpravy, která postrádá jakákoliv bližší kritéria pro stanovení výše náhrady, vyžaduje **podrobnější konkretizaci a nastavení základních východisek**, aby soudní praxe mohla dospět k vzájemně souměřitelným a zároveň předvídatelným rozhodnutím.

Za tímto účelem vypracoval Nejvyšší soud ve spolupráci se Společností medicínského práva, zástupci pojistitelů a dalších právnických a lékařských profesí **Metodiku k odškodňování nemajetkových újem podle § 2958 ObčZ**. Jde o materiál, jehož odborným podkladem je **komplexní** medicínsky pojatá **systematika zdravotních újem**, vystihující vzájemné proporce v rámci náhrady za bolest a za ztížení společenského uplatnění.

Její praktická realizace vyžaduje **dostatečně široké skutkové zjištění ohledně stavu pacienta** doplněné o jeho **odborné lékařské hodnocení** tak, aby pro rozhodnutí soudu byl zajištěn dostatečně podrobný, strukturovaný a pochopitelný podklad, umožňující dosáhnout přiměřených proporcí mezi jednotlivými typy újem při současném zachování prostoru pro zohlednění **individuálních okolností** na straně poškozeného.

Metodika Nejvyššího soudu nemá a **nemůže mít závazný charakter**, je však pomůckou k naplnění zásady slušnosti ve smyslu § 2958 ObčZ, proto Nejvyšší soud doporučuje soudům,

aby ji při rozhodování ve sporech o náhradu za bolest a ztížení společenského uplatnění podle § 2958 ObčZ využívaly a aby v rozhodnutích zdůvodnily svůj postup podle pravidel v ní nastavených. Text Metodiky je od 14. 4. 2014 **k dispozici na internetových stránkách Nejvyššího soudu** ().

Metodika Nejvyššího soudu sestává ze čtyř částí:

- A. **Preamble** (úvod, obecný výklad),
- B. **Přehled bolesti** (bodové hodnoty bolesti),
- C. **Aktivity a Participace** (část Mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disability a zdraví, ve verzi upravené pro účely hodnocení ztížení společenského uplatnění),
- D. **Technická část** (tvorba posudků a kvalifikace znalců).